

Ponuka záverečných prác na KSJTK a KSLLV pre AR 2024/2025

študijný program SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (učiteľstvo)

Usmernenie:

Na zvolenú tému záverečnej práce sa **po dohovore so školiteľkou/školiteľom** môžete prihlásiť **do 27. 5. 2024**.

Predbežnú prihlášku na vypracovanie záverečnej práce nájdete na webových stránkach katedrií. Stiahnite si, prosím, prihlášku príslušnej katedry (KSJTK alebo KSLLV), vyplňte ju (vrátane názvu v anglickom jazyku), podpíšte a o podpis požiadajte aj školiteľa/školiteľku práce. Následne vyplnenú prihlášku s oboma podpismi zoskenujte a mailom pošlite p. Patrícii Skalošovej na adresu patricia.skalosova@uniba.sk a v kópii kvôli evidencii školiteľovi/školiteľke.

TÉMY SÚ SCHVÁLENÉ GARANTOM.

Poznámka: Študent/ka môže po dohode so školiteľom/školiteľkou požiadať garanta programu Prof. PhDr. M. Vojtecha, PhD. o dodatočné schválenie vlastnej témy záverečnej práce, a to najneskôr do uzavretia termínu prihlasovania.

Bakalárske práce (študijný program buSL)

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

Neologizmy v prezentácii tradičných domácich značiek

Práca je zameraná na dynamiku jazyka komunikátov vyskytujúcich sa na webových stránkach tradičných domácich značiek (napr. Kofola). Výskum zahŕňa opis neologizmov, ich výklad a funkčnú analýzu.

Oslovenia v politickej komunikácii

Bakalárska práca je zameraná na fungovanie oslovení v súčasnej politickej komunikácii, pričom zahŕňa excerpciu, opis a funkčnú analýzu oslovení na osi politik – politik, politik – občan a politik – novinár.

Sociolekt kvír komunity (s dôrazom na neologizmy)

Bakalárska práca je zameraná na neologizmy používané kvír komunitou. Výskum zahŕňa zaznamenávanie spontánnej komunikácie týchto ľudí (nemusí ísť o nahrávanie), excerpciu neologizmov, ich výklad a lingvistický opis.

Mgr. Gabriela Halienová

Hodnotiacia lexika v podcastoch s odbornou tematikou

Práca predpokladá identifikáciu a interpretáciu hodnotiacich výrazov využívaných v podcastoch sprostredkujúcich komunikáciu o odborných témach popularizačným spôsobom (sféra sociovedeckej komunikácie). Interpretácia identifikovaných výrazových prostriedkov bude spätá s reflexiou funkcie ich využitia.

Obraz Slovenska v politickej komunikácii

Práca predpokladá identifikáciu a interpretáciu vybraných lexikálnych prostriedkov (napr. pragmatických synonym, hodnotiacich atribútov...), prostredníctvom ktorých sa o Slovensku vypovedá v politickej komunikácii určenej občanom. Interpretácia identifikovaných výrazových prostriedkov bude spätá s reflexiou funkcie ich využitia (napr. vzhľadom na ich persuzívny potenciál).

Mgr. Miloš Horváth, PhD.

Vetnočlenská platnosť neohybných slov (slovných druhov) a ich syntaktická a hypersyntaktická funkcia

Vo všeobecnosti platí, že neohybné slová nemajú vetnočlenskú platnosť. V intenciách toho je práca zameraná na stručný výklad o neohybných slovných druhoch (predložky, spojky, častice, citoslovčia) a ich potenciálnej syntaktickej funkcie s cieľom poukázať na fakt, že v špecifických situáciách aj tieto gramatické a kontextové slová môžu plniť funkciu vetných členov a byť tak plnohodnotnou výstavbovou súčasťou vety a textu.

Jazykový a mimojazykový obraz konjunkčných (spájacích) operátorov v súčasnej slovenčine

Cieľom práce je objasniť princíp spájania (spájateľnosti) v jazyku, resp. morfosyntaktickej rovine jazyka a zmapovať sústavu spájacích prostriedkov v súčasnej slovenčine (priradňovacie/podradňovacie spojky, relatíva, korelatíva a iné konjunkčné operátory) so zreteľom na ich pragmatickú funkciu a konštruovanie mimojazykovej reality. Práca predpokladá vlastnú excerpciu spájacích prostriedkov na vybranej vzorke monologických a dialogických textov.

System predložiek v slovenčine – jeho logické a jazykovokultúrne aspekty

Cieľom práce je na podklade dostupných teoretických zdrojov staršieho i novšieho dáta zosystematizovať inventár primárnych a sekundárnych prepozícií ako tzv. fixátorov dependenčných vzťahov medzi slovami. Prirodzenou súčasťou práce je diferenciácia identifikovaných prepozícií so zreteľom na ich sémantiku, mimojazykovú logiku, ako aj synchrónnu dynamiku a komunikačnú kultúru. Práca predpokladá vlastnú excerpciu predložiek v závislých i voľných pozíciách na vybranej vzorke textov.

Systemovolingvistický verzus pragmatickolingvistický prístup k spisovnej slovenči – ich východiská a funkčné obmedzenia

Práca má kombinovaný teoreticko-praktický charakter. Obsahom teoretickej časti má byť zmapovanie oboch konceptov teórie spisovného jazyka a jazykovej kultúry rozšírených v našom kultúrnom prostredí a ich zhodnotenie vzhľadom na súčasné podmienky komunikácie. Cieľom praktickej časti je na podklade vlastného empirického materiálu identifikovať problematické jazykovokultúrne javy a uplatniť pri ich explanácii kritériá spomínaných dvoch prístupov k spisovnému jazyku.

Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD.

Perifrása v mediálnom texte

Práca bude zameraná na výklad perifrázy ako jazykového prostriedku. Cieľ práce: analýza štruktúrnych a funkčných vlastností perifrázy v publicistických textoch, odhalenie jej konotatívnych možností a persuzívneho efektu.

Invektívne jazykové prostriedky vo virtuálnej komunikácii

Práca bude zameraná na výklad jazykových prostriedkov implicitného a explicitného invektívneho komunikačného správania vo virtuálnom prostredí. Cieľ práce: sémantická analýza invektívnych jazykových prostriedkov a opis ich funkcií vo virtuálnej komunikácii.

Konotatívny potenciál jazykových prostriedkov v marketingových textoch

Práca bude zameraná na výklad konotatívnych možností jazykových jednotiek. Cieľ práce: identifikácia a sémantická analýza prostriedkov konotatívneho hodnotenia v predajných textoch.

Metaforický obraz Slovenska v mediálnom diskurze

Práca bude zameraná na identifikáciu a výklad spôsobov metaforického modelovania obrazu Slovenska v súčasnom mediálnom diskurze. Cieľom práce je analýza metonymického a metaforického základu výrazov typu *hra o Slovensko*, *Slovensko kráča tajnou chodbou*, *Slovensko kvári problém*, *Slovensko pomaly preniká do <...>* atď.

Doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Regionálne nárečie vybranej lokality

Východisko: heuristický výskum v nárečovom prostredí (metódou nahrávania alebo dotazníka). Práca môže mať tradičné dialektologické, etnokulturologické alebo sociolingvistické zameranie (môže ísť o komplexný opis nárečia, vybrané jazykové javy, tradičná ľudová kultúra v nárečí, dynamika nárečia v súčasnej situácii, percepcia nárečí a pod.). Konkrétne zameranie a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Jazykové kvízy na sociálnych sieťach

Východisko: zozbieranie kvízov dostupných na sociálnych sieťach zameraných na rôzne oblasti jazyka (znalosť iných jazykov, variet, spisovnosti jazykových prostriedkov a pod.). Cieľom je cez analýzu otázok a ich typológiu, ako aj analýzu jazykových diskurzov účastníkov kvízov, identifikovať jazykové postoje, ideológie a stereotypy o jazyku.

Variantnosť a dynamika v jazyku

Východisko: empirický výskum reálneho fungovania vybraných variantných javov v jazykovej praxi a v aktuálnych (alebo historických) deskriptívnych lingvistických prácach. Práca môže byť zameraná na súčasnú dynamiku slovenčiny alebo na dynamiku v jej historických varietách; Cieľom je identifikácia motivácií vzniku a pretrvávania variantnosti v jazyku vzhľadom na vnútrojazykové a mimojazykové faktory. Konkrétny výber variantných javov sa upresní po osobnej konzultácii.

Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu jazyka, vonkajších dejín jazyka a sociolingvistiky na základe osobného výberu študenta/študentky a konzultácie so školiteľkou.

Mgr. Katarína Muziková, PhD.

Obsahové (vetné) príslovky a ich fungovanie v jazykovej praxi

Práca bude zameraná jednak na teoretické uchopenie obsahových (vetných) prísloviak na základe staršej i súčasnej jazykovednej literatúry, jednak na analýzu fungovania vybraných obsahových (vetných) prísloviak v jazykovej praxi.

Dobové periodiká ako prameň poznania vývinu slovenčiny v 20. storočí

Cieľom práce bude zhodnotiť, ako môže analýza textov z vybraných dobových periodík (napr. Slovenská reč, Slovenské pohľady, Elán a i.) prispieť k prehĺbeniu poznania vývinu slovenčiny

v 20. storočí (ako doboví používatelia vnímali spisovný jazyk a jeho fungovanie v praxi v rôznych komunikačných sférach, aké jazykové problémy sa riešili, aké postoje k nim zastávali používatelia, aký postoj mali k varietam jazyka a ich vzájomným vzťahom atď.).

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

Slovník zdravotníckych profesionalizmov

Oporami teoretickej časti práce sú idey o transparentnosti a zrozumiteľnosti hovorených zdravotníckych výrazov pre laikov oproti termínom či idey o mieste profesionálnych slov v stratifikácii národného jazyka. Praktickú časť práce bude tvoriť 200 slovníkovo spracovaných výrazov zo zdravotníckej lexiky. (Prácu môžu paralelne riešiť aj viacerí študenti; zadania budú podľa potreby špecifikované.) Východisková literatúra: Slovník policajných profesionalizmov: Bratislava, UK 2021; Slovník divadelných profesionalizmov: Bratislava: VŠMU 2019.

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

Jazyková analýza textov z cestovateľských internetových magazínov a portálov.

Práca si kladie za cieľ poukázať na najčastejšie jazykové problémy vyskytujúce sa na internetových stránkach cestovných kancelárií, na cestovateľských blogoch, v propagačno-informačných materiáloch s cestovateľským zameraním a pod. (užší výber východiskových textov si študent stanoví po dohode so školiteľkou). Predmetom výskumu bude jednak opis najčastejších gramatických a lexikálnych nedostatkov v týchto textoch, jednak uvažovanie nad nevyhnutnosťou ich editácie.

Jazyková analýza textov z internetových magazínov a portálov o varení.

Práca si kladie za cieľ poukázať na najčastejšie jazykové problémy vyskytujúce sa na internetových stránkach o varení (resp. pečení), na kulinárskych blogoch, v propagačno-informačných materiáloch so zameraním na prípravu jedál a pod. (užší výber východiskových textov si študent stanoví po dohode so školiteľkou). Predmetom výskumu bude jednak opis gramatických a lexikálnych nedostatkov v týchto textoch, jednak uvažovanie nad nevyhnutnosťou ich editácie.

Gramatické prostriedky nadviazania a udržania kontaktu v dialógoch.

Náplňou práce bude analýza gramatických prvkov (napr. častíc, vokatív, citoslovieč, foriem pozdravu atď.) vo vybraných slovenských dialógoch, ktoré komunikantom slúžia jednak na začatie rozhovoru, jednak na jeho udržanie, prípadne sú signálom požadovanej spätnej väzby.

Mgr. Ivana Šrámeková

(Ne)ohybnosť čísloviek

Predmetom bakalárskej práce bude skúmanie dynamiky v súčasnom používaní čísloviek, resp. v uplatňovaní alebo ústupe flektívnosti (ohybnosti) v jazykovej praxi. Práca bude primárne zameraná na ohybné číslovky a identifikáciu podmienok, za akých inklinujú k neohybnosti. Cieľom bakalárskej práce je preskúmať mieru ohybnosti, resp. neohybnosť konkrétnych čísloviek na základe analýzy vybraného výskumného materiálu a/alebo sociolingvistického výskumu a identifikovať súčasné tendencie v ich používaní.

Mgr. Michal Zoller

Jazykový obraz sveta v lexike slovenských repových skladieb

Cieľom práce je analyzovať lexikálne jednotky slovenských repových skladieb z etnolingvistickej perspektívy. Študent v súbore vybraných textov vyhľadáva typické lexikálne jednotky a ďalej interpretuje ich ustálené vlastnosti, hodnoty,... V kombinácii s poznatkami o danej subkultúre sa snaží vytvoriť ucelený výklad prepojenia subkultúry kultúry a jej jazykových prejavov.

Doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD.

Analýza a interpretácia poézie Eleny Kamenickej

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorkinej jedinej zbierky a sústredí sa aj na jej básnickú tvorbu, ktorá vyšla iba v periodikách alebo v retrospektívnej antológii. Poukáže na špecifiká jej subjektivity, farebnosti, symboliky prírody a civilizačné motívy.

Analýza a interpretácia básnickej zbierky Štefana Strážaya Palina

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorovej zbierky. Poukáže napr. na špecifiká jej metafory a metonymie, epické a lyrické prvky, výrazové prostriedky smerujúce k určitým typom lyriky, pričom sa vyrovná s dobovou diskusiou o nej.

Doc. Mgr. Peter Darovec, PhD.

Nicol Hochholzerová: Táto izba sa nedá zjesť (Príbeh v knihe a príbeh knihy)

Výskumná časť práce spočíva v dvoch rovinách: 1. ide o interpretáciu samotnej knihy na základe vlastného čítania a dobových literárnokritických reakcií 2. mapovanie spoločenskej diskusie, ktorú táto kniha s kontroverznou témou vyvolala.

Mgr. Marta Fülöpová, PhD.

Obraz 1. svetovej vojny v tvorbe B. S. Timravy (téma rezervovaná)

Bakalárska práca sa má venovať mapovaniu Timravinho zobrazenia témy svetovej vojny na základe výberu textov, ktoré boli vydané v publikácii *Timrava. Tri vojnové novely* (2015). Má sa orientovať na obraz zmien v živote jednotlivca a dedinského spoločenstva zapríčinených vojnou.

Postupy beletrizácie v diele Dúverná zmlúva J. Fándlyho (téma rezervovaná)

Bakalárska práca sa má zameriavať na identifikáciu beletrizačných postupov v diele J.Fándlyho, ktoré text traktátu posúvajú do sféry vznikajúcej umeleckej prózy. Študent/študentka si má všímať, akými prostriedkami Fándly dosahuje estetizáciu textu a ako sa mu darí naplniť deklarovaný zámer zábavnosti.

Obraz pitia a alkoholizmu v slovenskej literatúre 19. storočia (téma rezervovaná)

Bakalárska práca na základe výberu reprezentatívnych textov z jednotlivých období a smerov sa má pokúsiť o predstavenie rôznych variant zobrazenia pitia a alkoholizmu v priereze slovenskej literatúry 19. storočia (pitie ako zábava - anakreontika, pitie ako spoločenský problém - romantizmus, pitie ako osobný problém - realizmus).

Mgr. Matej Masaryk, PhD.

Priestor v próze slovenskej moderny

Predmetom výskumu budú vybrané prózy autorov/autorok slovenskej moderny (Krasko, Groeblová, Jesenský, Gall, Kosorkin a ďalší) s akcentom na prácu s priestorom v nich (na osi subjektívizácia – objektívizácia). Predpokladom úspešnej práce je schopnosť študenta/študentky identifikovať a funkčne uchopiť významovo zaťažené priestorové opisy, resp. evokácie.

Mesto v próze Dobroslava Chrobáka

Výskum sa zameria na prózy Dobroslava Chrobáka situované do priestoru mesta. Cieľom bude nielen popísanie zvyčajnej topografie a spoločenských vrstiev typického Chrobákovho mesta, ale aj zachytenie jeho hodnotových rámcov. Predpokladom úspešnej práce bude okrem interpretačných a kategorizačných kvalít aj schopnosť orientovať sa v dobových periodikách.

Doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD.

Básnická tvorba Márie Ferenčuhovej

Záverečná práca sa zameria na tvorbu jednej z výrazných súčasných poetiek – Márie Ferenčuhovej. Bakalariant/ka sa oboznámi s jednotlivými básnickými zbierkami autorky a s odbornou reflexiou jej tvorby. Následne sa pokúsi o charakteristiku jej autorskej trajektórie od začiatkov po súčasnosť a o analýzu a interpretáciu vybraných básní, prípadne zbierok s dôrazom na fenomén telesnosti.

Básnická tvorba Anny Ondrejovej

Poézia ako svedčenie je jedným z kľúčových východísk tvorby autorky staršej generácie – Anny Ondrejovej. Záverečná práca sa zameria na zmapovanie tvorby poetky a v rámci analyticko-interpretovaných vstupov do vybraných básní/zbierok načrtne tematicko-motivickú bázu jej poézie.

Knižné blogy, vlogy a bookstagramy

Záverečná práca sa zameria na zaujímavé knižné blogy, vlogy či bookstagramy. Okrem pokusu o ich typológiu a obsahovú analýzu načrtne, ako (a či) digitálna doba ovplyvňuje recepciu literárnych diel a (odborné) písanie o nich.

Prof. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD.

Interpretácia prírodných básnických cyklov P. O. Hviezdoslava

Téma je zameraná na interpretáciu prírodných cyklov Pavla Országha Hviezdoslava *Prechádzky jarom* a *Prechádzky letom*. Interpretácia sa bude orientovať predovšetkým na podoby a špecifiká zobrazenia prírodnej reality v oboch básnických cykloch.

Analýza prekladov bernolákovských textov do súčasnej slovenčiny (podľa vlastného výberu)

Študent/študentka si vyberie ľubovoľný básnický alebo prozaický text, ktorý bol pôvodne napísaný v bernolákovskej slovenčine, a bude sa venovať analýze jeho moderného prekladu

do súčasnej slovenčiny. Téma je orientovaná na problematiku tzv. vnútroliterárneho prekladu a problematiku aktualizácie literárnych textov starších vývinových období.

Obraz Dalmácie v románe Martina Kukučina Dom v stráni

Téma je zameraná na analýzu obrazu chorvátskeho regiónu Dalmácia, ktorý je spätý s pôsobením Martina Kukučina. Interpretácia románu z dalmatínskeho prostredia *Dom v stráni* bude orientovaná na analýzu geografických, etnografických, jazykových a historicko-politických prvkov vytvárajúcich kolorit Dalmácie a ostrova Brač.

Obraz vybranej európskej/mimoeurópskej krajiny v slovenskej cestopisnej literatúre 19. storočia

Študent/študentka si vyberie konkrétnu geografickú lokalitu, ktorá bola predmetom zobrazenia u viacerých autorov slovenskej cestopisnej literatúry 19. storočia, a pokúsi sa zrekonštruovať podobu tejto lokality vo vybraných literárnych textoch a porovnať jej obraz v literárnej tvorbe viacerých autorov.

Magisterské práce (študijný program muSL)

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

Pragmatika vo výučbe materinského jazyka. Diplomová práca môže byť zameraná na jednu z týchto tém:

a) Didaktická aplikácia konverzačnej analýzy

Študent/ka v rámci diplomovej práce zmapuje stav doterajšieho využitia poznatkov, pojmov a metódy konverzačnej analýzy v edukácii a didaktike materinského jazyka (doma i v zahraničí) a vypracuje návrh využitia tejto metódy v predmete slovenský jazyk na stredných školách. Zadanie zahŕňa aj tvorbu cvičení prepojených so súčasnými vzdelávacími štandardmi a učebnými osnovami.

(počíta sa s konzultantom z praxe – Mgr. Ľubomírom Lábajom, tvorcom stredoškolských učebníc a šéfredaktorom vydavateľstva Orbis Pictus)

b) Kritická diskurzívna analýza vo výučbe slovenčiny

Študent/ka v rámci diplomovej práce sprehľadní koncepcie CDA, ktoré sa ukazujú ako relevantné z hľadiska využitia vo výučbe slovenčiny na strednej škole. V nadväznosti na to pripraví návrh využitia vybranej metodiky CDA pri jednej alebo viacerých tradične

vyčlenených témach v súčasných učebniciach (napríklad rečnícky štýl, publicistický štýl a pod.). Zadanie zahŕňa aj tvorbu cvičení.

(počíta sa s konzultantom z praxe – Mgr. Ľubomírom Lábajom, tvorcom stredoškolských učebníc a šéfredaktorom vydavateľstva Orbis Pictus)

c) Didaktická aplikácia teórie rečových aktov

Študent/ka v rámci diplomovej práce zmapuje stav doterajšieho využitia poznatkov a pojmov z teórie rečových aktov v edukácii a didaktike materinského jazyka (doma i v zahraničí), zhodnotí ich prínos a vypracuje návrh využitia v predmete slovenský jazyk na stredných školách. Zadanie zahŕňa aj tvorbu cvičení prepojených so súčasnými vzdelávacími štandardmi a učebnými osnovami.

(počíta sa s konzultantom z praxe – Mgr. Ľubomírom Lábajom, tvorcom stredoškolských učebníc a šéfredaktorom vydavateľstva Orbis Pictus)

Tribúni z dejín slovenského rečníctva

Študent/ka v rámci diplomovej práce spracuje charakteristiku vybranej významnej rečníckej osobnosti so zameraním na štýl a/alebo argumentáciu a v previazanosti na dobový kontext, v ktorom rečník pôsobil. Charakteristika rečníctva vybranej osobnosti (napr. Š. Moyzesa alebo iných) zahŕňa aj spracovanie typológie rečníkových prejavov s ohľadom na dobovú jazykovú situáciu.

Vertikálna klasifikácia štýlu politickej komunikácie

Študent/ka na základe teoretických poznatkov zo štylistiky, jazykovej kultúry a politickej lingvistiky vypracuje model vertikálnej diferenciacie štýlov politickej komunikácie v slovenskom komunikačnom priestore.

Prestíž slovenčiny a jazyková mobilita v dobe transmigrácie

Sociolingvistický výskum zameraný na postoje mladých Slovákov/študentov VŠ, ktorých jazykové správanie charakterizuje jazyková mobilita, na prestíž materinského jazyka. Výskum predpokladá kombináciu kvantitatívnych a kvalitatívnych metód.

Argumentačná kultúra v politickom diskurze

Študent/ka bude v rámci diplomovej práce sledovať prítomnosť toposov v argumentácii o vybranej téme, ich jazykovú realizáciu a štylistické pôsobenie, týkajúce sa ich vplyvu na účinok argumentácie.

Mgr. Miloš Horváth, PhD.

Jazykový a kultúrny obraz súčasného umeleckého komunikačného štýlu v kontexte vybraných textov tzv. soft-literatúry od Jany Benkovej

Cieľom práce je poukázať na niektoré nápadné jazykovoštylistické, ako aj širšie lingvistickopragmatické tendencie prítomné v tzv. soft-literatúre písanej pre ženy. Ide najmä o kolokvializáciu jazyka (hypertrofia hovorových a emocionálno-expresívnych slov), ako aj stereotypizáciu vzťahových štruktúr a banalizáciu (zjednodušovanie) niektorých vzorcov správania, ktoré sa prejavujú na jazykovo-tematickej i pragmatickej rovine textu. Typickou predstaviteľkou takto koncipovanej odnože umeleckého komunikačného štýlu je Jana Benková, ktorá píše okrem iného umelecké texty na objednávku aj pre mesačník Emma.

Potenciálna inkluzívnosť eseje

Cieľom práce je vytvoriť hypotetický lingvisticko-pragmatický model eseje (esejistického štýlu), ktorý by zahŕňal aj potenciálne prvky a znaky inkluzívnosti (teda otvorenosti, prienikovosti) na viacerých rovinách textu (formálnej, obsahovej, kompozičnej, jazykovoštylistickej, ideovej). V praktickej časti práce by išlo o exemplifikovanie týchto prvkov a znakov na podklade interpretácie vybranej vzorky súčasných esejistických (kváziesejistických) textov publikovaných v on-line priestore.

Návrh inovatívnych didaktických modelov aplikovateľných pri výučbe slovenského jazyka na základných a stredných školách

Cieľom práce je kriticky zhodnotiť súčasné metódy a postupy zaužívané pri výučbe syntaktických javov (určovanie vetných členov, syntagiem, typov súvetí a pod.) a navrhnúť vlastné postupy (motivačné cvičenia, preferenčné úlohy, transformačné modely a pod.), ktoré by viedli k efektívnejšiemu osvojovaniu si morfosyntaktickej problematiky u žiakov v súlade s preferovanými komunikatívno-tvorivými trendmi vo vyučovaní.

Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD.

Médiatoposy ako prostriedky formovania spoločenskej mienky

Práca bude zameraná na analýzu toposov (argumentačných schém) v mediálnom diskurze o vybranom sociálne významnom probléme. Cieľ práce: identifikácia médiatoposov, výklad spôsobov ich jazykovej realizácie a charakteristika vplyvu na sociálnu prax.

Manipulatívna argumentácia v politickom diskurze

Práca bude zameraná na výklad spôsobov manipulatívnej argumentácie v politickej komunikácii. Cieľ práce: identifikácia a analýza spôsobov zámerného komunikačného ovplyvňovania (manipulatívnych rečových taktík typu neobjektívneho zovšeobecňovania, reframingu, nekorektných argumentov a neadekvátnych hodnotiacich výrazov atď.).

Súčasný vedecko-populárny diskurz: princíp dialogickosti

Práca bude zameraná na analýzu spôsobov popularizácie odborných informácií v podmienkach mediatizovaného komunikačného priestoru. Cieľ práce: identifikácia špecifik interakcie medzi odbornou a neodbornou verejnosťou v kontexte masovej dostupnosti odborných informácií; odhalenie a výklad sociálne významných následkov šírenie praxe voľnej verejnej interpretácie odborných informácií a spôsobov (kvázi)inkluzívnej komunikácie v rámci mediálno-vedeckého diskurzu.

Metafora hry a jej kognitívny potenciál

V každodennom živote sa vieme pohrať nielen s loptou, ale aj napríklad s textom, dezertom, úrokovou sadzbou atď. Na politickej scéne niekto *hrá o prezidentský úrad a robí ťah na bránu hodný lídra krajiny*. Táto práca bude zameraná na výklad konceptu hry a jeho poznávacích možností pri metaforickom modelovaní reality v rôznych typoch diskurzu (vedeckom, politickom, ekonomickom, mediálnom, právnickom a i.).

Doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Dynamika a variantnosť tradičných regionálnych nárečí v kontexte súčasnej jazykovej situácie

Východisko: heuristický výskum vo vybranom nárečovom prostredí (metódy: nahrávanie, dotazník), analýza vybraných javov a porovnanie súčasného stavu so staršími výsledkami tradičnej dialektológie so zameraním na variantnosť, procesy archaizácie a neologizácie vo vývine nárečia. Cieľom je zachytiť súčasnú dynamiku v stavbe a fungovaní tradičného nárečia. Konkrétne zameranie a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Ľudová a percepčná dialektológia – laické nárečové opisy a metajazykové prejavy

Východisko: výskum zámernej aktualizácie nárečovej variety vo verejnej komunikácii (v informačných a propagačných materiáloch, na internetových stránkach, v jazykovej krajine a pod.) a laických opisov nárečí, ktorých autormi nie sú dialektológovia alebo jazykovedci. Cieľom je identifikovať motivácie záujmu nelingvistov o jazyk a nárečia, manažment jazykových problémov, postoje, predstavy a jazykové ideológie.

Odraz jazykovej situácie a dobového kultúrneho kontextu v historických pamiatkach

Východisko: analýza vybranej jazykovej pamiatky z historického obdobia vývinu slovenčiny (jej kultúrnych variet alebo historických kodifikácií) z hľadiska dobovej jazykovej situácie

a jazykových kontaktov. Konkrétne zameranie, výber pamiatky a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Podoby a metódy jazykovej geografie (geolingvistiky) v slovenskej dialektológii

Východisko: analýza historických i súčasných geografických znázornení nárečovej diverzity v slovenskej dialektológii so zameraním na jazykové, mimojazykové a metodologické aspekty vymedzovanie nárečových oblastí a hraníc. Cieľom je získať prehľad o vývine lingvistického (príp. aj laického) nazerania na regionálnu diferencovanosť jazykového územia a o metódach jazykového zemepisu. Identifikovať význam, riziká a limity jazykového zemepisu.

Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu jazyka, vonkajších dejín jazyka, sociolingvistiky a jazykovej politiky na základe osobného výberu študenta/študentky a konzultácie so školiteľkou.

Mgr. Katarína Muziková, PhD.

Sféra odbornej komunikácie a jej vyučovanie na hodinách slovenského jazyka na ZŠ alebo na SŠ

Práca bude zameraná na didaktickú transformáciu a aplikáciu najnovších jazykovedných poznatkov vo výučbe slovenského jazyka, na zhodnotenie možností integrácie jazykovej a slohovo-komunikačnej zložky pri výučbe náučného a populárno-náučného štýlu. Cieľom bude vytvoriť materiály, ktoré by rozvíjali produktívne (hovorenie, písanie) a/alebo receptívne komunikačné zručnosti (čítanie s porozumením, počúvanie) žiakov.

Rozvíjanie textotvornej kompetencie u žiakov 2. stupňa základných škôl

Práca bude zameraná na didaktickú transformáciu poznatkov z lingvistiky a ich aplikáciu pri rozvíjaní textotvornej kompetencie na hodinách slovenského jazyka na 2. stupni základných škôl. Súčasťou práce bude navrhnutie didaktických aktivít a pracovných listov zameraných na rozvíjanie verbálnej kreativity a na osvojovanie si postupov a stratégií tvorby textu. Súčasťou práce bude empirický výskum zameraný na overenie adekvátnosti a efektívnosti navrhnutých aktivít v školskej praxi.

Prof. PhDr. Olga Orgoňová, CSc.

Variácie vysokoškolského (jazykovo)komunikačného štýlu

Opis a interpretácia na báze výberového jednosemestrového mapovania vlastných skúseností z inštitucionálneho vzdelávania + riadených rozhovorov s 3 študentmi (na 3 rôznych stupňoch štúdia). Profilovať podoby štýlu pedagogických prednášok (na báze skúseností s prednášaním 3 rôznych vyučujúcich), pedagogicko-študentských interakcií na 3 rôznych seminároch, ako aj štýlu spätnej väzby študentov v študentskej ankete (reflektujúcej vyššie vybrané kurzy, ktorých bol diplomant účastníkom). Cieľom je vymedziť aspoň tri spôsoby školskej verbálnej činnosti s cieľom vyučovať, učiť sa či reflektovať učebný proces na ceste k zvyšovaniu efektivity vzdelávania „orientovaného na študenta“.

Publicistický štýl včera a dnes. Porovnanie funkčného publicistického štýlu (podľa J. Mistríka) a komunikačných štýlov dvoch vybraných internetových novín (napr. liberálny Denník N, konzervatívny Postoj).

Teoretické vymedzenie funkčného štýlu vs komunikačného štýlu. Aplikovať na formálnej aj obsahovej stránke vybraných dvoch denníkov. Identifikovať zhody a odlišnosti, interpretovať inovácie či inakosti (vrátane reflektovania virtuálneho prostredia). Syntetizovať zistenia, vyvodiť závery.

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

Výrazy *vľavo* a *vpravo* ako prostriedky priestorovej deixy.

Náplňou práce bude na jednej strane teoretické vymedzenie termínu priestorová deixa so zreteľom na pozičnú deixu reprezentovanú výrazmi *vľavo* a *vpravo*, na strane druhej bude relevantný vlastný výskum založený na sledovaní týchto deiktických výrazov a ich referenčných a komunikačných funkcií vo vybraných súkromných a/alebo verejných komunikátoch.

Doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD.

Farebnosť v poézii Trnavskej skupiny – konkretistov

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže z básnickej tvorby Jána Ondruša, Jána Stacha, Ľubomíra Feldeka, Jozefa Mihalkoviča a prípadne aj Jána Šimonoviča a Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej. Jej cieľom bude analýza ich farebných pomenovaní a synestézií.

Metafora a metonymia v poézii Jána Ondruša

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorových zbierok a časopisecky publikovanej básnickej tvorby. Poukáže najmä na špecifiká metafory a metonymie v samostatnom pôsobení každej z nich, ale aj v ich vzájomnom prepájaní.

Doc. Mgr. Peter Darovec, PhD.

Súčasná próza (ženského) subjektu – Sabuchová, Kucbelová, Hochlolzerová

Práca je zameraná na interpretáciu próz významných súčasných ženských autoriek v kontexte poetiky „literatúry subjektu“.

Márius Kocsay – tematizácia márnosti v literatúre prelomu storočí

Interpretačný prierez tvorby významného súčasného prozaika so zameraním sa na špecifický typ spoločenského outsidera, ktorý sa variantne objavuje v rôznych Kocsayových prózach.

Mgr. Marta Fülöpová, PhD.

Ochrana prírody v slovenskej literatúre 19. storočia

Diplomová práca má byť zameraná na identifikáciu textov slovenskej literatúry 19. storočia, v ktorých sa objavuje téma ochrany prírody (ochrana lesov, ochrana zvierat atď.) Pokúsi sa o usúvzťažnenie literárneho stvárnenia s dobovými myšlienkovými smermi a s činnosťou rôznych spolkov.

Prof. Mgr. Dagmar Garay Kročanová, PhD.

Román Babylon v kontexte prozaickej tvorby M. Figuli pred rokom 1948 (rezervované)

Spracovanie témy vyžaduje oboznámenie sa s dobovou literárno-kritickou i neskoršou literárno-historickou reflexiou románu, ale aj s výskumom tvorby M. Figuli a kontextu naturizmu. Téma predpokladá analýzu románu na rovine postáv, deja a prostredia a schopnosť aj na tomto základe charakterizovať autorský vývoj M. Figuli pred rokom 1948.

Naturizmus ako variant modernizmu (rezervované)

Cieľom práce je identifikovať dichotómie modernizmu: v prípade naturizmu ide najmä o rozpor medzi tradíciou a modernitou, ktorá sa prejavuje o. i. zameraním na archaické,

primitívne, iracionálne, archetypálne, mýtické, folklórne... vrstvy verus tendovaním k modernej, experimentálnej próze. Diplomová práca predpokladá dôkladnú znalosť doterajšieho výskumu naturizmu a schopnosť analyzovať kanonické diela slovenského naturizmu aj na pozadí aktuálneho zahraničného a domáceho výskumu modernizmu.

Využitie hororu a tajomstva v krátkej próze Františka Švantnera (rezervované)

Cieľom práce je identifikovať a analyzovať krátke prózy Františka Švantnera z tridsiatych a začiatku štyridsiatych rokov 20. storočia s dôrazom na využívanie prvkov a postupov hororu, resp. na funkciu tajomstva uplatňovaného na rôznych rovinách prozaického diela. Diplomová práca predpokladá dôkladnú znalosť doterajšieho, najmä novšieho výskumu naturizmu a diela F. Švantnera, ako aj ochotu oboznámiť sa s prístupmi naratologického výskumu.

Ženské postavy v prozaickej tvorbe Dominika Tatarku zo štyridsiatych rokov 20. storočia (rezervované)

Diplomová práca sa zameriava na kategóriu ženských postáv v tvorbe Dominika Tatarku zo štyridsiatych rokov 20. storočia, s cieľom identifikovať schémy a variácie autorského prístupu k ženským postavám v rámci vymedzenej dekády. Analýza ženských postáv predpokladá tiež špecifikovať motivickú škálu s nimi spojenú a spôsob ich zapojenia do utvárania sujetu. Práca vyžaduje schopnosť prepojiť vlastnú interpretáciu s poznatkami z teórie prózy, ako aj s relevantným doterajším výskumom Tatarkovho diela.

Mgr. Matej Masaryk, PhD.

Senzualizmus v krátkych prózach Mila Urbana

Predmetom výskumu bude práca s evokáciou, resp. významovým zaťažovaním zmyslovosti v Urbanovej novelistike z dvadsiatych rokov 20. storočia (predovšetkým v zbierke Výkriky bez ozveny). Dôležitými predpokladom je schopnosť identifikovať, kategorizovať a interpretovať relevantné momenty skúmaných próz.

Na voľnej vôľuške Janka Alexyho

Predmetom výskumu bude zbierka Janka Alexyho, tvorená predovšetkým miestopisnými črtami a fejtónmi z jeho výtvarnických potuliek po Slovensku. Keďže ide o periférneho autora slovenskej medzivojnovnej prózy a literárnou vedou len slabo reflektovanú knihu, diplomová práca by mala byť pokusom o jej prvé komplexnejšie priblíženie.

Doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD.

Textologická analýza básnickej skladby *Pláň a Pláň, hory* od Jána Buzássyho

Básnická skladba *Pláň a Pláň, hory* básnika Jána Buzássyho prešla od svojho vzniku zaujímavým vývinom. Cieľom diplomovej práce bude textová analýza oboch variantov skladby, pokus o pomenovanie autorových motivácií/zámerov pri prepisoch a o ich interpretáciu. Diplomant/ka sa zároveň pokúsi načrtnúť a odôvodniť svoje stanovisko k otázke, či môžeme stále hovoriť o textových variantoch, alebo ide skôr o dve podoby diela, ktoré má jednotný genetický základ.

Experimentálna tvorba Kamila Zbruža

Kamil Zbruž sa v slovenskej literatúre pohybuje od začiatku 90. rokov 20. storočia, keď debutoval básnickou zbierkou *Spitý imidž*. Jeho tvorba prešla mnohorakými premenami – od rebelantských gest, ktoré do istej miery reprezentuje aj básnické ticho v zbierke *Barbar(u)ská ruleta*, sa posunul k dekonštrukcii textu v podobe textovo-vizuálnych či auditívnych experimentov, k textovým inštaláciám alebo performatívnemu čítaniu v bratislavskej električke. Cieľom diplomovej práce bude práve zmapovanie a interpretovanie Zbružovej tvorby a jeho umeleckých gest, hľadanie zahraničných i domácich inšpiračných zdrojov a pokus o esteticko-hodnotové pomenovanie miesta, ktoré jeho tvorba zastáva v rámci slovenskej literatúry.

Prof. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD.

Hollého Cirillo-Metodiada ako typ duchovného eposu

Téma je zameraná na interpretáciu duchovného eposu Jána Hollého Cirillo-Metodiada z aspektu literárneho žánru. Predmetom analýzy bude najmä identifikovanie a charakteristika špecifických typologických prvkov duchovného eposu.

Obraz Matúša Čáka Trenčianskeho v slovenskej literatúre 19. storočia

Téma je zameraná na analýzu podôb literárnej postavy Matúša Čáka Trenčianskeho v slovenskej poézii a próze 19. storočia. Táto postava bude reflektovaná v kontexte obrodeneckého historizmu a mytologizmu.

Premeny prírodnej lyriky v slovenskej poézii 19. storočia

Téma je zameraná na analýzu podôb prírodnej lyriky u autorov slovenskej literatúry 19. storočia. V intenciách historickej poetiky sa pokúsi zmapovať vývin tohto lyrického typu počnúc obdobím osvietenského klasicizmu a končiac obdobím realizmu.